

Največi slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
Za pol leta... \$1.50

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 301. — ŠTEV. 301. NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 23, 1916. — SOBOTA, 23. DECEMBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV

Nemci in Wilsonova nota. Skupen odgovor zaveznikov.

AMERIŠKI POSLANIK GERARD JE BIL PRI NEMŠKEM ZUNANJEM MINISTRU ZIMMERMANNU. — NEMČIJA BO KMALO PRIŠLA NA DAN S SVOJIMI PREDLOGI. — NEMŠKO SOCIALNO DEMOKRATSKO ČASOPISJE PRAVI, DA JE MIR NEMOGOC. — ANGLEŠKO ČASOPISJE SE ZELO JEZI NA AMERIŠKO. — STALIŠČE RUSKE VLADE. — NEVTRALNE DEŽELE.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Ameriški poslanik Gerard je danes dopoldne konferiral z nemškim zunanjim ministrom Zimmermannom. Posvetovala sta se o zadnji Wilsonovi noti. Poslanik je nemškemu zunanjemu ministru pojasnil stališče Amerike. Vse razmere so mu izvanredno dobro znane, ker se je še pred kratkim vrnil iz Amerike.

Nemčija bo šele tedaj pojasnila svoje stališče in morda tudi stavila svoje zahteve, ko bo dobila od zaveznikov odgovor na svojo noto.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Ko je dospelo sem poročilo, da se je predsednik Wilson zavzel za mir, je nastalo v vseh krogih velikansko navdušenje in veselje. Časopisje je pisalo, da je to najboljši božični dar, kar si jih je moglo misliti nemško ljudstvo.

London, Anglija, 22. decembra. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Haaga brzojavko, da bo Nemčija takoj stavila svoje mirovne pogoje kakor hitro bodo zavezniki izjavili, da se hočejo pogajati.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Prvi je razpravljal o miru socialistični list "Vorwaerts". Takoj po govoru angleškega ministrskega predsednika je bil ta list zelo razočaran. Časopis je prepričan, da zavezniki ne bodo hoteli skleniti miru z Nemčijo.

Zavezniki baje nameravajo šele tedaj začeti z mirovnimi pogajanjmi, ko bo Nemčija popolnoma izčrpana in ko bo morala sprejeti bodisi take ali take mirovne pogoje.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. decembra. — "Frankfurter Zeitung" pravi:

Lloyd George se boji pogajanj, ker več ne zaupa moči zaveznikov. On si je oblekel sodniško haljo ter postopa z Nemčijo kot z grešnikom. Ako misli, da bo Nemčija res igrala ulogo grešnika, je jasno, da zavezniki ne žele miru in da so vse njihove tozadevne govornice le prazna fraza.

London, Anglija, 22. decembra. — A. B. Law, državni zakladničar, je rekel danes v poslanski zbornici:

— Anglija zaenkrat še ne bo odgovorila na noto predsednika Wilsona. Anglija je uverjena, da je to zadeva, o kateri se morajo posvetovati skupno vsi zavezniki in izročiti skupen odgovor. Dokler ne bodo vsi zavezniki čisto na jasnem, ne morejo ničesar odgovorjati.

Odgovor zaveznikov na predsednikovo noto bo skupen, dočim bo na nemško noto odgovorila vsaka zavezniška vlada posebej.

Pariz, Francija, 22. decembra. — Časopis "Intrigant" piše:

— Nota predsednika Wilsona je dramatična poteza. Vsakdo ve, zakaj je poslal evropskim državam svojo noto. Združene države so v velikih stiskah. Nemški podmorski čolni potaplajo ameriške parnike, Amerika pa trguje z nami, dobavlja nam vojni material in nam daje posojila.

Umevno je, da hoče predsednik Wilson izvedeti, ka hočejo in nameravajo zavezniki.

Kolikor mi pridemo v poštev, prav dobro vemo, zakaj se borimo. To je čisto jasno in odkrito povedal angleški ministrski predsednik David Lloyd George v angleški poslanski zbornici. Mi se borimo zato, ker smo bili napadeni. Mi se borimo za to, da bi ne bili več napadeni.

List "La Liberte" piše:

— Ameriška vlada se boji, da bi se Združene države ne vmešale v vojno. V slučaju, da zavezniki ne bodo sprejeli nemških predlogov, bo začela Nemčija brezobzirno napadati in potapljati vse parnike, ki bodo vozili iz Amerike v Evropo municijo. V tem slučaju bi na vsak način prišlo med Združenimi državami in Nemčijo do konflikta.

Na predloge predsednika Wilsona moremo le tako odgovoriti kot je odgovoril angleški ministrski predsednik v angleški poslanski zbornici.

Pariz, Francija, 22. decembra. — William G. Sharp, ameriški poslanik v Parizu, je včeraj lastnoročno izročil francoskemu ministrskemu predsedniku Briandu predsednikovo noto.

Vse francosko časopisje je priobčilo dobesedno besedilo note.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. decembra. — Nizozemsko časopisje pravi, da bo predsednik Wilson naletel pri nevtralecih na velik odpor, toda upati je, da bo ta vihar srečno prešal in da se mu bo posrečilo izvršiti svoj načrt.

Petrograd, Rusija, 22. decembra. — Ruska vlada ne bo veliko vpetevala predsednikove note. Ruska vlada deluje sporazumno z zaveznički in bo tudi delala v vseh ozirih sporazumno z njimi oziroma po njihovem navodilu.

Belgijci.

Nemci sami pripoznavaajo, da so siloma odvedli zaposlene belgijske prebivalce. — Zavržena ponudba.

Belgijska vlada je podala dokaz, da Nemci niso odpeljali samo onih Belgijcev, ki so bili brez dela, temveč tudi one, ki so delali. Vlado poročilo pravi dalje:

Značilno je, da pravi general Bisling v svojem odgovoru na protest naših senatorjev in poslancev, da ne misli zanikati, da so Nemci siloma odvedli zaposlene prebivalce. V Quaregnon so odpeljali 300 oseb, ki niso nikdar bili brez dela; v Dour so vzeli 137 mož, od katerih jih je 117 delalo. Tako je bilo tudi drugod.

V Havre se je župan ponudil, da dokaze, kdo dela in kdo ne, toda Nemci so to ponudbo zavržili. Pobirali so ljudi iz raznih tovarn.

V železnih tovarnah v La Louviere so vzeli 70 odstotkov vseh delavcev, tako da so morali tovarno zapreti.

Da bi pred svetom pokazali svojo velikomudrost, so Nemci iz 100 tisoč jetnikov izpustili nekaj sto. Izpustili jih pa niso prostovoljno, temveč na pritisk ameriške in španske vlade.

Z raznih bojišč.

Artilerijski boji ob reki Sommi. — Italijanski zrakoplovi so obstreljevali avstrijsko luko Pulj.

London, Anglija, 22. decembra. Nemški vojni urad poroča:

Blizu obrežja in ob Sommi, kakor tudi vzdolgo od reke Meuse se vrše vroči artilerijski boji. Ob izeri smo zavzeli neko belgijsko postojanko.

Kakor se poroča iz Pariza, se tudi pri Louveme, severno od Verduna vrše artilerijski boji.

Rim, Italija, 22. decembra. — Italijanska admiraliteta naznanja, da je oddelček zrakoplovec napadel Pulj in je bombardiral vojaške naprave in bojne ladje. Vsi zrakoplovi so se vrtnili nepoškodovani, četudi so jih obstreljevali.

Rim, Italija, 22. decembra. — Italijansko poveljstvo poroča, da se ob celi fronti bojuje artilerija. Vojaško bolnišnico so Avstrijci obstreljevali, četudi v njo niso zastavali Rdečega križa.

Naše čete so z naskokom zavzele več kraških dolin, katere je sovražnik močno utrdil. Preprodili smo več sovražnih zrakoplovec, ki so napadli naše postojanke. Bombardirali so Plavc in Vrtojbo; povzročili pa niso nikake škode.

Posoz!

Tri clevelandске tovarne se bodo združile in sicer: The Cleveland Foundry Co., The Cleveland Metal Parts Co. in The Cleveland Factory Co. Te tri tovarne se bodo organizirale v eno podjetje za 10 milijonov dolarjev. Delavci, kompanije se organizirajo, pristopajte tudi vi v unije, v delavske organizacije.

Potom brzojava.

Valec note sleho pošilje svetojuzno rajskam pošiljati odaj denar v stare domovine po brezizjemni brzjavi.

Natásčno smo potvedeli, da pridejo take pošiljave za današnje razmere hitro. Za naslov na računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali našo osirozna pisni na primanjkljaj.

Bresične pošiljave grede vse v Nemčijo, od tam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na doloceni naslov.

Potrdil o isplacilu se zida iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi ob polte za vsako isplacilo takovnan Payne's receipt, t. j. potrdilo s poštomad nje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna svosa spet vrzela.

Opozorjamo, da je mogote po bresičnem brzjavi poslati le okrogle svotkot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljave se naj nam pošlje le poštna Money Order in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzjavne pošiljave ni mogote sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM OENAM JE THERA PRISTETI SE \$4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se hranjavo.	
K: 100.00.....	\$16.00
K: 200.00.....	32.00
K: 300.00.....	48.00
K: 400.00.....	64.00
K: 500.00.....	80.00
K: 600.00.....	96.00
K: 700.00.....	112.00
K: 800.00.....	128.00
K: 900.00.....	144.00
K: 1000.00.....	160.00

Boj proti jetiki.

Francosi bodo uredili po ameriškem načinu bolnišnice za jetiče. Največji problem. — Vlado načrt.

Najvažnejša naloga, katero bo imela Francija po vojni, je boj proti jetiki. O tej bolezni poroča Mr. Butler, ki se je ravnno vrnil iz Francije, kjer je bil že od začetka vojne. Sedaj ga je poslala francoska vlada v Ameriko, da pouči je bolnišnice za jetiče. Po njego vem navodilu bodo Francozi uredili svoje bolnišnice za jetiče.

"Jetika bo po vojni za Francoze največji problem", pravi Butler. "Vzrok te bolezni pa ne lež v družabnih razmerah, tudi ne v vojni. Vzrok temu je to, da ima 9 odstotkov francoskih vjetnikov v Nemčiji jetiko, in ta odstotek bo ostal do konca vojne. Vsemu temu je vzrok Nemčija, ki tako slabo ravna z vjetniki. Nemčije sicer nmoremo dolžiti, da slabo hrani jetnike, temveč vzrok temu leži v tem, da se v tesnih stanovanjih nahajajo zdravi poleg jetičnih. T se dogaja ves čas, odkar traja vojna in se bo godilo dalje, dokler n pride mir.

Francosko ljudstvo je zdravo morda še bolj kot pred vojno. Ne varnost pa je, da vjetniki zanesajo, potem ko se vrnejo, jetiko med narod. Tega se francoska vlada zaveda, zato me je poslala sem, da proučim bolnišnice ter o tem na tanočno poročam vladi. Francoske bolnišnice so pod dvojnimi nadzorstvom, pod civilnim in vojaškim — Vlado načrt je, bolne vojake obdržati pri vojaki. Sicer se n bodo vezbali, temveč ostanejo l pod vojaškim nadzorstvom. Na ta način na jetiki bolni vojak ne b mogel, pa če se počuti še tako do bro, iti domov. Poslali ga bodo v kak kraj, kjer ga bodo zdravili."

Butler prosi ameriško ljudstvo da pomaga tem nesrečnim ljudem zlasti potrebujejo volnene obleke in odeje.

Anglija in vojna.

Angleški parlament je bil odgođen. — Angleška vlada je baje za nadaljevanje vojne. — Prestolni govor.

London, Anglija, 22. decembra. Parlament je bil danes odgođen do 7. februarja, ne da bi se dalo poslancem nadaljnjih pojasnil o Wilsonovi noti.

V prestolnem govoru ni bilo nikake opombe niti o Wilsonovi noti, niti o nemški mirovni ponudbi. Besedilo prestolnega govora:

"Lords and Gentlemen! V poslednjih mesecih, ki so pretekli, ko sem se nazadnje obrnil na vas, je moja mornarica in armada v zvezi z našimi hrabri in zvestimi zaveznički s svojo čujčnostjo in nevkročno hrabrostjo pokazala, da je vredna zaupanja, katero sem stavil nanje.

Prepričan sem, da bodo, in naj traja vojna kakor dolgo hoče, s svojim naporom in s pomočjo nevpogljive volje vseh podložnikov mojega kraljevstva dosegli one cilje, katere smo si postavili, ko smo stopili v vojno.

Moja vlada je bila samo zaradi tega preustrojena, da se ti cilji ne izpremenjajo dosežejo. Zahvaljujem se vam za vašo brezmejno radodarnost, vsled katere skrbite, da se pokriva vojni stroški.

Naša trdna volja mora biti, vstrajno voditi to vojno toliko časa, da dohimo od sovražnika zadostno za vse kršene pravice in da se postavi mir na trdno podlago. V tej sveti stvari sem uverjen, da mi bo celo moje ljudstvo stalo na strani in molim, da bi nam vsemo gočno Bog podelil svoj blagoslov."

Kralj ni bil navzoč pri tej seji in v zgornji zbornici je prebral prestolni govor lord-kanceler, v spodnji pa predsednik zbornice.

Turki izpuste Amerikance za zahtevo Nemčije.

Washington, D. C., 22. dec. — Turki so s posredovanjem nemške vlade opustili 200 Amerikancev, ki so bili internirani v Siriji in Palestini.

Ameriška vlada je že prej večkrat po svojem poslaniku zahtevala od turške vlade, da izpusti Amerikance na svobodo, pa bilo je vse brez uspeha. Šele nemški poslanik je potem svoje vlade dosegel, da je slednjič turška vlada ugodila, vendar pa morajo ostati še en mesec internirani in ne smejo za čas z nikomur občeavati; to pa zato, da ne bi izdali kakih vojaških skrivnosti.

Ameriški poslanik Elkus si na vso moč prizadeva, da bi pri turški vladi še to dosegel, da bi se jim dovolilo takoj odpotovati, ne pa šele po preteku enega meseca.

Rockefeller ponuja \$500,000,000 za mir?

Frederick Waleott iz New Yorka, ki je pred kratkim preiskoval razmere v Belgiji, Srbiji in v Poljskem, se je izjavil, da bi bil jako primerno, da se nabere v Združenih državah \$500,000,000 v prid miru, kateri denar naj se izroči civilnim prebivalcem onih držav, ki so največ trpele od vojne. Ta dar bi bil v pomoč agitaciji za mir pri civilnem prebivalstvu. — Rockefeller je baje pripravljen pomagati s \$500,000,000, ostalo svo to bi dovolil kongres in posamez ne buke.

Premoženje Združenih držav znaša danes \$160,000,000,000.

Prošnja za mir.

Kardinal Farley je naročil vsen svojim škofom in duhovnikom na pri polnočnici molijo, da bi zavla lal v Evropi prejkomogoče mir.

Istotako je pozval tudi vse vernike naj prosijo Boga za skorajšen mir.

Po poštni nakaznici.

Valec negotovega dostavljanja po te, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejema denarne pošiljave do preklica e pod pogojem, DA SE VSELED VOJNE OZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDNO DENAR NE BO V NOBENEM SLU AJU IZGUBLJEN, ampak nastat amoroje le zamude. Mi jamčimo se tako denarno pošiljatev tolko časa la se isplača na določeni naslov. Iste tako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svezni zadi valje in radi sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak tan menjajo, smo primorani računati o najnovejših cenah in bomo tudi nastavovali po njih. — Včasih se bo splo, da dobi naslovnik kaj več, včasih na tudi kaj manj. List dopne na spad onaveč par dni hameje in, med tem, ko dobi naslovnik list v roka, se pri ase cene morda še večkrat spreminja.

TVEDKA FRANK BANKER, New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Avstrijski državni zbor. Z rumunskega bojišča.

NOVO AVSTRILJSKO MINISTRSTVO JE IZJAVILO, DA BO PARLAMENT V NAJKRAJSEM ČASU SKLICAN. — PRAVI, DA SE PRAV DOBRO ZAVEDA SVOJE ODGOVORNOSTI. — RUMUNSKA VLADE JE ZAPOVEDALA RAZDEJATI VEČ RAFINERIJE ZA PETROLEJ. — BOJI PRI TARNOPOLU. — RUSKE ČETE V RUMUNJI. — NEMCI VDRILI V RUSKO POSTOJANKO.

Dunaj, Avstrija, 22. decembra. — Danes je bilo uradno sporočeno o bodočem delovanju novega avstrijskega parlamenta. Izdana je bila sledeča uradna izjava:

— Novo ministrstvo je prevzelo vodstvo v zelo resnih časih. Ministrstvo se zaveda svoje velike odgovornosti in bo napravilo vse, kar bo v njegovi moči.

Prvi korak, ki ga bo storilo ministrstvo, bo sklicanje parlamenta. Nadalje se mora utrditi oziroma izboljšati gospodarske odnose med Avstrijo in Ogrsko ter gospodarske odnose med Avstroogrsko in Nemčijo.

Poleg tega se mora rešiti tudi veliko socialnih problemov. Glavna naloga novega ministrstva bo narod prekrbeti z živili in z vsem potrebnim.

Petrograd, Rusija, 22. decembra. — Ruski generalni štab je podal danes sledečo izjavo:

— V Dobrudži je napadal sovražnik ob celi fronti naše postojanke. Ker je bil naval le prevelik, smo se začeli umikati proti severu.

Bolgarske čete so napadale južno od Babadag jezera. Nek naš polk je vprizoril nanje vroč napad in jih pognal v beg. Ker niso imeli druge poti, so se umikali proti jezeru Ibolata. Večji del Bolgarov je vtonil, 115 mož smo pa vjeli.

Na levem bregu reke Donave smo odbili vse sovražne napade.

London, Anglija, 22. decembra. — Uradno se naznanja sledeče:

— Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je zapovedala rumunska vlada razdejati več rafinerij in uničiti nekaj petrolejskih vrelcev. Ko so Nemci to izvedeli, so bili zelo razočarani.

Petrograd, Rusija, 22. decembra. — Ruski generalni štab poroča:

— Ob reki Bistrici je pognala naša artilerija v beg neko sovražno stotnijo. Najbolj vroči boji so se vršili v okolici vasi Krivič.

Severno od Zločeva je zasedla neka naša stotnija sovražni strelni jarek in zaplenila precej vojnega materiala.

Ob reki Stohod so se posebno odlikovale naše poizvedovalne kolone.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Nemške, avstrijske in bolgarske čete neprestano prodirajo v Dobrudži in so vjele včeraj zopet 900 vojakov.

Uradno poročilo naznanja: Armadna skupina generala Mackensena: V Dobrudži smo vjeli 900 Rusov in zaplenili veliko vojnega materiala. V Veliki Valahiji je položaj neizpremenjen.

Armadna skupina nadvojvode Jožefa: Severno od doline Trotus se je sovražni napad popolnoma izjalovil.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Poročilo nemškega armadnega vodstva se glasi:

— Armadna skupina bavarskega princa Leopolda: Ob reki Dvini in ob Stohodu smo pognali v beg dve ruski prodirajoči stotniji. Jugozapadno od Rige in ob Stohodu se vrše neprestano vroči artilerijski spopadi. Severozapadno od Zalošča smo vdrli v nek ruski strelni jarek. Zaplenili smo dve strojni puški, veliko drugega vojnega materiala in vjeli 34 vojakov.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Nemško poročilo pravi, da je položaj ob reki Strumi neizpremenjen. Vrše se le manjši spopadi med prednjimi stražami, ki pa nimajo skoraj nobenega upliva na splošni položaj.

Pariz, Francija, 22. decembra. — Severno od Bitolja se je vršil včeraj vroč artilerijski spopad. Boji med prednjimi stražami se ob celi fronti nadaljujejo.

Zahtevajo vojevanje s podmorski-mi čolni.

London, Anglija, 21. decembra. Poročilo iz Amsterdama pravi, da je dr. Stresemann v nekem govoru dejal:

"Ako nemška mirovna ponudba ne bo sprejeta, tedaj morajo naši podmorski čolni odpluti iz svojih pristanišč in pričeti se mora brezobzirna vojna proti angleškemu brodarstvu. Po mnenju naših mornariških izvedencev, moremo potopiti na mesec 1 milijon ton ladij, kar bi Angleže zadelo do živga."

Tokio, Japonsko, 22. decembra. Danes je bil objavljen načrt, po katerem bo Japonska imela konec leta 1923 veliko premoč v Tihem oceanu: brodogrje bo tedaj celo večje kot Združenih držav.

Pričenši z letom 1918 bo vlada vsako leto prispevala 10 milijonov dolarjev za povečanje mornarice. Finančni minister je izjavil, da je prišla vlada do prepričanja, da je bolj važno povečati bojno mornarico kot pa plačati narodni dolg.

"GLAS NARODA"

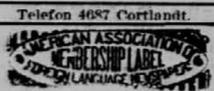
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.55
Za celo leto za mesto New York...	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniš nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.
Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City

V Evropi mir, v Ameriki--?

Evropska vojna je preobrazila lice Evrope ter ima svoj upliv na vse strani, predvsem na Združene države, ki so neprestano interesirane pri velikem boju onkraj Atlantika.

Nobena nevtralnih držav ni bila tako zelo prizadeta kot so ravno Združene države, to pa ne le vsled kupčije in velikega osebnega bogastva, temveč tudi vsled drugih vzrokov.

Združene države niso dežela, v kateri bi bivali enoliki narodi, temveč so takozvani konglomerat ali mešanica narodov. Šele v drugi ali tretji generaciji postane človek pravi Amerikane, a še to le oddaleč, kajti njegovi spomini gredo nazaj na stariše in prastariše, in vsak se zaveda, da ni bil rojen tukaj.

Ni je skoraj vlade na svetu, ki bi imela tako težko stališče kot jo ima vlada Združenih držav.

Ozirati se mora na vse strani, na vsako razpoloženo ter računati na misel in čustvo vsakega posameznika, ki biva v tej deželi in je nje državljan.

Kot taki ne pridejo v poštev državljanji zapadnih držav, kjer živi narod v nevednosti. Vpoštev tudi ne pridejo državljanji južnih držav, kjer je nevednost še večja.

Združene države vlada Vzhod in v tem ozemlju živi pretežna večina ljudstva, ki si vlada po svoje in si odločuje po svoje, brez zakonodajnih dejanj.

Tako je prišlo, da je bil predsednik Združenih držav v velikih stiskah in da ni vedel, kam naj se obrne.

Prirojene simpatije so mu bile bolj na strani Anglije in njenih zaveznikov kot na strani centralnih.

Po dolgem in mukepolnem boju za resnico je pa izprevidel, da ni resnice niti na tej niti na oni strani. Izprevidel je, da gre za interese posameznih razredov, posameznih držav in da nimajo interesi narodov predvsem pa interesi malih narodov nikakega stika s tem velikanskim bojem, ki se vrši zdaj v Evropi.

Iz celega poteka vojne, predvsem pa iz zadnjih pogajanj glede miru, človek lahko izprevidi, da gre vsem le za trgovske interese in za imperialistične težnje raznih držav.

David Lloyd George ni v svojem odgovoru na nemško noto niti z besedo omenil malih narodov in ni niti z besedo omenil usode Belgije, Srbije, Rumunske in drugih.

Iz celega govora ki ga je imel v poslanski zbornici, je izprevideti, da je celi boj le za trgovsko premoč Anglije ali Nemčije.

Še noben predsednik Združenih držav se ni nahajal v tako težavnem in odgovornem položaju kot predsednik Wilson.

Od ene strani mu nudijo roko da poseže v veliki boj ter da posreduje, z druge strani mu pa grozijo, da bi bilo vse odvisno od njega in da bi padla vsa odgovornost nanj, če bi se vse tako ne končalo kot želijo ti ali oni.

In niti enemu ne bo toliko časti in hvale kot njemu, če bo izvršil veliko mednarodno delo mirovnih pogajanj med narodi, ki sami ne vedo, zakaj se vojskujejo.

Kot smo že v začetku povdarjali, se nahajajo Združene države v zelo težavnem in kočljivem položaju.

Predvsem gre za trgovino, ki tvori živčevje celega državnega ustroja. Kdor ga braui v tem, ga rani na smrt in vsa politika, državnoopravna in človekoljubna politika se mora gibati v mejah, katero predpisujejo obziri na trgovino in industrijo.

Iz tega je prišlo, da so se Združene države vsem zamerile in da posebno nevtralni narodi niso vedeli, kako stvar pravzaprav stoji.

Šlo je za velik industrijalni boj, katerega so Združene države izvojevale v največjem obsegu, ter ga bodo bojevale tudi po vojni.

Ko bo sklenjen mir v Evropi, ne bo imela Evropa ničesar od njega.

Ostale bodo le razvaline, porušeni domovi in gorje bo vsepovsod.

Isto gorje bo pa zavladalo tudi v Združenih državah, kajti nastala bo takozvana industrijska kriza, kakršne si Združene države niti predstavljati ne morejo.

Predznake tega velikega poloma vidimo že danes, ko se je vse podražilo in kljub dobrim letinam in splošnemu blagostanju.

Kakorhitro bo sklenjen mir v Evropi, bodisi s postre-

dovanjem Združenih držav ali ne, bodo nastopila leta, kakršnih še ni bilo izza državljanske vojne.

Velika žetev, katero so imeli ameriški kapitalisti vsled evropske vojne, bo kmalo pospravljena, in edini dobiček bodo imeli kapitalisti sami. Narod pa, ki je delal in se trudil, bo izgubil vse in ne bo vedel, kam naj se obrne.

Tako je bilo vedno. Interesi posameznih ljudi, interesi posameznih kapitalističnih organizacij so šli preko interesov navadnega delavca.

V tem oziru se nam ni treba varati in v tem oziru smo bili vedno istega mnenja.

Najboljša šola, ki smo jo mogli imeti, je sedanja evropska vojna.

Tako je v Evropi in tako je v Združenih državah. — Povsod ista pesem brez konca in kraja...

Naš Božič.

Zopet se je približal Božič, prišel je čarodajni čas, ko se odpirajo srca in se zbirajo vse misli na one prelepe dni, ki smo jih doživeli v stari domovini pred leti in leti, ki se ne vrnejo nikdar več.

To je samo lep spomin in spomin — ta je vreden več kot vse drugo.

In iz spomina izvira vse — dobro in slabo.

Kdor hoče obrniti na dobro, temu je dobro; kdor hoče obrniti na slabo, temu je slabo.

Tak je tudi naš Božič.

Ne veselimo se ga, kajti veselje nima prostora v človeku, kateri spozna razmere, ki ve, kako živi naše ljudstvo in kako se mora vsak posameznik boriti za svoj obstanek.

Božič je praznik otrok in Božič je praznik vseh, ki se veselo bodočnosti.

V preteklih par letih smo imeli žalostne izkušnje, žalostne glede posameznikov in žalostne glede naroda samega.

Naš narod, majhen in vedno zaničevan, vedno preziran in zapostavljan, je moral vršiti eno izmed velikih nalog, pa mu ni zmanjkalo moči.

Vršil jo je dasiravno v prepričanju lastne onemoglosti, dasiravno v zavesti, da bo v tej veliki borbi ravno tako slabo plačan kot bodo drugi.

Naši spomini ne gredo nazaj v domišljije prešlih časov, temveč hite naprej, tjakaj, kjer bo zasvetila našemu narodu lepša bodočnost. In v tem oziru smo se bolj varali kot morda katerikoli drugi narod na svetu.

Pričetkom vojne smo mislili po vsej pravici, da pride po sklepu teh vojsk in te splošne evropske bolezni do splošnega preporeda in novega vstajanja naroda.

Če se je kdo varal, smo se varali mi, ameriški Slovence, Hrvatje in Srbi.

Vsakdo izmed nas pozna naše narodnostne razmere, pozna, kaj je Hrvat, ve, kaj je Srb, pozna veliko nestrpnost, ki je bila tekom desetletij umetno vstvarjena, ki živi in raste danes naprej kot živa korenika, ki pa nima tal, iz kojih bi črpala svoje moči.

Videli smo vso to razdvojenost. Videli smo, kako so se naši najboljši možje prepirali za brezpomembnosti, kako se je tujec smejal in imel dobičke od naših narodnostnih preprirov.

Vse to smo doživeli, vse to smo spoznali.

In kar nas danes veže še bolj na našo staro domovino, je ljubezen do vseh grešnih in vseh izgubljenih.

In to so naši narodi sami.

Nikjer ni bilo večjih pomot, nikjer večjega nespozumljenja kot ravno pri nas.

Ravno to nas mora družiti, to nas mora pripraviti k večji ljubezni.

Doba svetovne vojne mora biti za nas velika življenjska izkušnja.

Prišel je Božič. Ne v veselju, v žalosti je prišel.

Ne samo za enega, pač pa za nas vse, kar nas govori en in isti jezik.

Obetajo se pa časi, ki bodo boljši.

Boljši na podlagi resnične vzajemnosti, ne pa na podlagi nevednosti in neutemeljenega sovraštva.

Jugoslavija, kakoršno so si predstavljali ljudje, ne samo tisti, ki so bili odgovorni za vse besede in vsa dejanja, temveč tudi oni, ki so si v svojem dobrem sreju mislili vse dobro in lepo. — Jugoslavija ni propadla.

Vstala bo, a pod drugimi pogoji in boljšimi razmerami ter lepša kot so si jo kdaj zamislili ljudje, kot so si jo kdaj mislili ljudje, govoreči en jezik in imajoči iste navade in vsi hrepeneči po isti svobodi.

To je naša božična poslanica.

—k.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — Gotovo bo zanimaj enajne čitatele G. N. velik koncert, katerega priredi Jugoslovanski Del. Tamburaški Zbor zvečer dne 30. decembra t. l. v dvorani "Balkan" pri gostilničarju Vinko Zevnik, 193 Knickerbocker Ave., corner Jefferson St., Brooklyn. — Ker je to zadnja prireditve tega leta, se zbor zelo trudi, da nastopi pred občinstvom s popolnoma novimi krasnimi skladbami, katere se še niso igrale med Slovenci v Greater New Yorku.

Ker je v prvi vrsti naš poklic, da z milim donenjem tamburice razveselimo željno občinstvo, smo radi tega napravili popolno nizko vstopnino samo 15 centov, tako, da je mogoče vsakemu se te prireditve udeležiti. Igrala se bo tudi enodejanska taljiva igra "Dobro došli! Kdaj pojedete domov?", za katero se igralci marljivo vežbajo. — Cenjenim gostom bo na razpologo šaljiva pošta in sveži lepo duhteči šopki.

Po programu bo prosta zabava in ples. — Godbo za ples preskrbi tamburaški zbor. — Za dobro postrežbo Vam jamči že ime Vinko Zevnik.

Jugoslovanski Del. Tamburaški Zbor uljudno vabi vse cenjeno občinstvo, da se te prireditve za gotovo udeleži.

Torej na veselo svidenje — 30. decembra v dvorani "Balkan".

Ivan Gerjovič, tajnik.

Franklin, Kansas. — Poročati imam žalostno novico, in sicer, da se je pripetila strašna nesreča na Stone City, Kansas, ki je zahtevala 29 žrtve. Eni so bili ubiti, zopet drugi zadušeni od čuma. Ne ve se še pravega vzroka razstrelbe. Med ubitimi je 8 Slovencev.

in sicer: Math. in Charles Roth, oče in sin. Rudolf Trele, Paul Koma, Tony Krošelj, Mike Urisk, John Lauretič in Frank Jerina. Bili so v raznih družtvih različnih Jednot in Zvez. Razstrelba je nastala v sredo 13. decembra nekako opoldne. Pogreb se je vršil v soboto 16. decembra dopoldne; bilo je vseh osem hkrati pokopanih na katoliškem pokopališču v Seammonu, Kansas. Žalostno je bilo gledati toliko vdev in nedolžnih otrok, ki so izgubili svoje drage. Kdo je največ temu kriv, se lahko ve. Sicer namo precej varnostnih postav v državi Kansas, toda dostikrat se ne upoštevajo. Pogreb je bil krasen, kajti bilo je zastopanih pet različnih društev s tremi zastavami.

Bilo je zanimivo videti, ker so se vsa društva tako lepo spoznačila in skupaj vzela. In vzeli so slovo od naših umrlih bratov, ne oziraje se, kam kdo spada ali kakega verskega prepričanja je, kajti vsi smo enaki in odvisni od našega trdega dela. Posebna hvale gre vsem onim, ki so vse tako lepo uredili, posebno pa Martinu Oberzamu, ki je imel tako lep in pomenljiv govor pri odprtih gomilah. Torej, dragi rojaki in soročniki, bodi vam lahka zemlja, vsem nam boste pa ostali do zadnjega v spominu. — Frank Leskovic, Box 44.

To in eno.

Nizozemska za mir.

Haag, Nizozemska, 21. dec. — Protivojni svet je sprejel resolucijo, ki je bila poslana vsem prizadetim državam. Ta resolucija pravi, da je vroča želja vseh vojskujočih držav, v prihodnje varovati same sebe, kakor tudi druge narode proti prihodnjim vojniam. Resolucija opozarja na dejstvo, da so vodilni državniki v Angliji, Franciji in Nemčiji že pogosto pokazali voljo pridružiti se mednarodni mirovni zvezi, ki zahteva, da naj mesto silc vlada pravica in naj bo prihodnja Evropa osvobodjena militarizma.

Ustavite vaš KAŠELJ

predno se dobro poprime vašega ustroja. Zmanjšajte napade ter utešite razdraženje z rabo

SEVERA'S

Balsam for Lungs

(Severova Balsama za Pljuča). Kmalu bote priznali vrednost tega zdravila pri zdravljenju kašlja, prehlada, hripavosti, krčevite davice, vnetja sapnika, in bolnega grla.

Cena 25 in 50 centov.

Ako dvomite naše besede. Ešajte sledeče pismo, katero smo pred kratkim prejeli in katero potrjuje kar mi trdimo: "Hčem vam seznaniti, da je Severov Balsam za Pljuča zelo uspešno učinkoval. Takoj po prvem popitju so se moji otroci boljše počutili. Ponaglo jim je odpravil kašelj in prepričan je tudi na daljše napade. Rabiti smo ga tudi v slučaju okvareznosti pred četrmi leti ter je tudi pomagaj." J. Kovalski, Cutchogue, N. Y.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova v lekarni. Glejte da dobite tista po katerih poročate. Zavrnete naslovnostive. Ako jih ne morete dobiti v lekarni, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Z zadovoljstvom potrjuje, da nemških ladij od min ali torped skupno težko 452.000 ton, 267 ladij z 807.000 tonami pa so sovražniki vjeli.

V nevtralnih državah je interniranih 621 ladij z 2.341.000 tonami, 490 parnikov pa je doma z 2.410.000 tonami.

Tedaj je vničeni 7.1 odstotkov vse nemške mornarice, 14.1 odstotkov jih ima sovražnik v svoji posesti in 43 odstotkov je interniranih.

Carranza bo resigniral. Queretaro, Mehika, 22. dec. — Ker je general Carranza imenoval Pablo Gonzalez za ministra notranjih zadev, generala Aguilarija pa za zunanjega ministra in ker je prišel Oregon v Queretaro, se domneva, da misli Carranza resignirati. V tem slučaju bo Aguilar prevzel njegovo mesto. To pa misli napraviti Carranza zaradi tega, ker se bodo vršile predsedniške volitve in bo Carranza kandidat.

Nemci izgubili 152 ladij. London, Anglija, 21. decembra. "Vossische Zeitung" poroča, da je kapitan Schroter v svojem predavanju o sedanjem stanju nemške mornarice, izpovedal, da je bila od začetka vojne vničeni 152

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za navadno leto 1917

obsega razen koledarskega dela tudi sledeče:

Pesmi:

Padlim. — Vojakov grob.

Članki in povesti:

Evropska vojna. — Samo pes. — Mir. — K zadnji irski vstaji. — Soperica. — Umirajoči. — Značilna listina. — Kaj se izve v železniškem vlaku o razmerah v Mehiki. — Kitajska sol. — Bodoča vojna. — Hvaležnost. — Vojna tehnika v starem veku. — Usmrčenje. — Japonske ženske. — Mož za pečjo. — Kdo je predsednik republike Švice? — Iz dna. Osvojitev Gorice po štirnajstmesecnih bojih. Zopet izvoljeni predsednik. — Ko bo vojna končana. — Balkanska železnica. — V ljubljanski bolnišnici. — Ganljiva povest. — Zakaj? — Zrakoplovec in njegov stroj. — Grožnja. — Hotel. — Med cowboji. — Z brzovlakom. — Bitka ob Sommi. — Težak slučaj. — Psi v nemški armadi. — Kap. — Lov na leve. — Nekaj o ameriškem kapitalu v Mehiki. — Čaša kave. — Mrtva luna. — Potovanje po Mezopotamiji. Podražanje živin v Franciji. — Francoska legija tujevc. — Temna in zapletena zgodba. — Iz zgodovine umetnih udov. — Nekaj o kinematografu. — S patroljo. — Dve leti. — Izgube v svetovni vojni. — Umrl cesar Franc Jožef. — Rekord svetovne vojne.

Slike.

Avstrijski vojaki grade pot ob strmem obrežju. — Avstrijska gorska baterija na pohodu. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski alpinci v predoru. — Solkanski most. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski rezervisti. — Prihod Italjanov v Gorico. — Mestna hiša v Gorici. — Prizor iz osvobjene Gorice. — Državni kolodvor v Gorici po obstreljevanju. — Slovenska bolniška strežnica. — Operacija na nogi. — Prizor iz ljubljanske bolnišnice. — Strelni jarki pri Gorici. — Sv. Višarje. — Pogled na goriško okolico. — Prizor iz Kobarida. — Kanal, katerega so Lahi razstrelili. — Prizori iz bitke pri Podgori. — Avstrijska kavalerija na južni fronti. — Italijanska gorska artilerija. — Avstrijci razdirajo žičnato ograjo. — Kormin. — Razvaline cerkve v Kostanjevici na Krasu. — Bosenski kmeti, ki prevažajo municejo na laški fronti. — Skupina delegatov X. glavnega zborovanja J. S. K. J. — Desetletni srbski vojak v avstrijskem vjetništvu. — Zakop. — Avstrijska baterija na soški fronti. — Aparat za metanje min. — Vojna procesija na Jesenicah. — Avstrijski municijski transport. — Avstrijski vojaki plezajo v gorsko postojanko. — Roveret.

Sala. — Zanimivosti. — Oglasi.

Koledar stane 35 centov.

Narocajte ga pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sedež v ELY, MINNESOTA.

SLAVNI URADNIKI: Predsednik: S. A. GERM, 547 Chestnut Way at 5th St. East, Pa. Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pease Ave. East, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Slagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. Glasnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salda, Colo.

VEROVNI ZDRAVNIK: Dr. MARTIN IVKO, 808 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADEZNIK: JOHN MUNICH, 481 - 7th St., Calumet, Mich. PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdina, Pa.

POBORNICI: FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O. JOSEPH PISHLAR, 808 - 6th St., Rock Springs, Wyo. S. J. FORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR: JOSEPH MERTED, od društva sv. Cirila in Metoda, 608 E. Ely, Minn. LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn. JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi dopisi, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vez. pr. oddelka pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boji odgovarjati. Društveno glasilo: 'GLAS NARODA'.

V smrtni senci.

Baltiška povest.

Spisal Bogdan Vened.

(Nadaljevanje).

"Torej ti se enkrat pravim: Bodi mož in — bodi vesel, da se je vse tako dobro izšlo! Bodi Radovan, ne pa Tugumir! Pozabi, kar se je zgodilo sinoči. Narod itak ne bo izvedel, kaj se je vršilo v naši hiši. Naj Budivoj in Jaroslav še tako vneto pripovedujeta ljudem o svoji velikodušni zmagi in o tvojem — kakor sam praviš — 'osramočenju', kdo njima bo na verjel, ko sta vendar kakor preganjana in zapodena begunca zapustila Velegost. In potem, če medve s Slavico rečeva, da ni nič res, kar pripovedujeta! Saj priči tega spopadka sva bili samo medve... Le pogum, svetli nadknez! Ne glej nazaj, glej naprej, kako bodeš izpolnil ob bogovih ti poverjeno, veličastno naloge: visoko dvigniti slovensko zastavo, tako visoko, da bode nje senca padala daleč makrog po sosednjih zemljah."

Krut je obstal pred Zorano, jo pogledal sinovsko-milo, pa izpregovoril:

"Gospodariča! Vidim, da me imaš rada, materinsko rada. Hvala ti za to naklonjenost. In ker si mi dobra in odkritosrčna, ti hočem biti tudi jaz odkrit. Gospodariča, poslušaj bodem tvoj nasvet in povem ti še več, vse, kar se godi v moji duši, naravnost, odkrito. Čemu bi tajil in prikričeval. Rad, nad vse rad imam tvojo Slavico. Če bodem kdaj iskal soprog, bodem najprvo sprašal njo — to sem odločno sklenil zadnjič, ko sem bil pri vas in sem imel priložnost jo opazovati natančneje. So proroči pa si bodem moral poiskati prej ali slej. Bodriči morajo imeti dobro mater-kneginjo. Imeti sem hotel knežinjo Viljenico. Toda bogovi mi je niso privoščili. Kje naj bi iskal sedaj neveste drugod kakor pri vas? Gospodariča, ker si mi v drugih stvarih dobra in mi svetuješ ter želiš vse najbolje, bodi mi, prosim, dobra in odkrita še v tej stvari: Ko poteče čas zalovanja po Viljenici, se bodem osmelil stopiti predte in zaprositi roko tvoje hčerke Slavice. Ali mi jo bodeš drage volje obljubila in izročila? Povej mi, prosim, kako misliš. Odgovori po pravici in resnici."

Zorana je pogledala mladega nadkneza ljubeznivo-milo in veselo, tako kakor pogleda v beli dan roža, če ji v pozno-jesenskem solnčni žarki se enkrat odpro že venčne čaše, Svetla solza, oznanovalka in pričevalka srčne radosti, ji je blestela v očesu, ko je z gignjenim glasom odgovorila Krutu: "Najbolji, najrajši dan mojega življenja bode dan, ko vidim hčerko edinko ob tvoji strani kot zeno tvojo."

Krut ji je viteško-vljudno poljubil roko in takisto ginjeno veselo dejal: "Hvala ti, gospodariča! Dal ti Svetoviš še dolgo vrsto let, da bi dolgo mogla okušati hvaličnost in ljubezen svojskega zeta, svojega sina — nadkneza Kruta! Seveda", je sedaj že smeje pristavil Krut, "tvoj hvalični zet in ljubeči sin pa bodem le tedaj — to morava vpoštevati — če bode to dovolila tudi Slavica. Ona ima tu odločilno besedo. Lahko me odbije, lahko mi da lečunati venec, če ji jaz ponudim mirtne vence poročni."

"Spriči sinočnega njenega nastopa bi človek res mislil, da ti bode dala lečunati venec", je šaljivo pridedala Zorana. "Sicer jo pa lahko takoj vprašas, kako bi te vsprejela, če ji priides enkrat ponuditi mirtne vence. Na vrstu je, v lopi. Kar tja stopi!"

"Dobro, grem!" Slavica je res sedela v vrtni utici. A glavjo je imela naslonjeno na mizico in je plakala. Zakaj? Pač tudi pod vtiskom dogodka, ki mu je bila priča prejšnji večeri. Tudi ona ni bila celo dolgo noč zatisnila očesa. Misli so ji ronale v preteklost in hkrati begale v neznamo bodočnost. V katero dobo njenega preteklega življenja jo je nosil kriloviti duh? V dobo, v čas, ko je vzljubila Budivoja, Gotšalkovega sina, ne kot svojega bratrance — saj kot takega ga je ljubila že odkar ga je poznala, ampak ga je vzljubila z drugo ljubeznijo. Bil je krasen poletni večer. Nebo je bilo prižgalo vse neštete milijone svojih zlatih zvezdnatih lučic, kakor bi hotelo tudi ono sodelovati pri lepi slavnosti, ki se je vršila v Ljubeku. Nadknez Gotšalk je namreč praznovati svoj rojstni dan, pa so mu zvesti in vdni ljubčani napravili na večer pred njegovim nadknežim dvorcem ljubeznivo in veličastno veselico-podoknico. Nepregledna množica je bila obrana pred dvorcem s plamenicami v rokah. In godba je svirala tako lepe melodije, in prvi so peli tako izborno nadknežjo himno: "Bože, čuvaj nam nadkneza" in druge narodne pesmi, da se je človeku-gledalcu nehoti morala vrivati misel, da je kot v nebesih...

Nadknez Gotšalk in kneginja Sirta sta roko v roki stala na pomolu, poslušala godbo in vedno se ponavljajoče vzklike-pozdrave ter se ljubeznivo zahvaljevala. Pri srednjem oknu drugega nadstropja sta pa stala Budivoj in Slavica. Ta je z Viljenico uslašča za to priliko prišla iz Velegosta v Ljubek. Knežinja je z knezovičem Henrikom nekaj časa tudi etala pri enem oknu v drugem nadstropju, kmalu pa je z njim odšla na pomol, anti čes, da mora

tudi njo narod razločneje in bolj od blizu videti. Budivoj in Slavica sta ostala v gorenji dvorani. Dolgo časa sta molčala oba, zrla ven in poslušala pozive narodovega veselja in navdušenja. Nankrat je pa prijel knezovič Slavico nekam vznemirjeno-strastno za desno roko, ji globoko pogledal v oči, pa izpregovoril tiho, nežno, kakor šumlja v poletni večer zefir:

"Slavica, poglej nadkneza in kneginjo. Kako sta vesela! Lahko sta. Rada se imata, narod ju ljubi, zdrava sta, zadovoljna, srečna — kaj hočeta še več! Če bodem jaz katerikrat bodriški nadknez..."

"Pa se ti bode ob tvojem rojstnem dnevu prav tako godilo, kakor sedaj nadknezu", je smeje pristavila Slavica.

"Da, če me bode narod ljubil, in — če bodem imel ob svoji strani tako ljubeznivo kneginjo-soprogo."

"Saj jo bodeš zlabka dobil, kakršno bodeš hotel. Nadknezu je lahko izbirati in trgati najlepše evetke na tem velikem vrtnu — božjem svetu."

"Pa veš, katero bi jaz najrajši utrgal?"

"Katero?"

"Pluzonovo Slavico."

"Mene? Zakaj ravno mene? Nedostajalo ti bode drugih!" je presenečeno, a z vidnim zadovoljstvom odvrnila Slavica.

"Da, ravno tebe bi si volil", je nadaljeval knezovič mehko, prišerno, gorko, in mladenič se krepkeje stisnil desno. "In tebe bodem zaprosil, nobene druge ne. Ali bi hotela postati bodriška kneginja in moja žena? Povej, ali bodeš hotela?"

Slavica je začudeno-veselo pogledala mladeniča. Prav nič ni dvomila, da nju prihajajo besede ljubezni iz dna srea. Gledala ga je in ugajal ji je. Rada ga je imela sicer že od mladenja: že takrat, ko sta se kot otroka igrala in smejala in Ljubeku ali Velegostu, ga je ljubila, seveda kakor ljubi otrok otroka. Ko je pa slišala sedaj iz njegovih ust te laskave besede, ko mu je gledala v lepe oči, ki so govorile tako vdanost in odkrito jasno kot golobinje-nedožnje zvezdice tam na daljnem nebu in so žarele v noč kakor žareče kresnice, ko je čutila v njegovi nemirno se tresoči roki vrolo se prelivajočo njegovo kri, jo je ob jelo in prevzelo doslej neznamo, sladko, toplo čustvo, in zaspečala mu je v odgovor srčno, iskreno: "Bodem tvoja."

Tam na visokem in širokem nebesnem svodu so zlate zvezdice veselo zmigljavale; prikimavale so mladi ljubčanski zavezi. Spodaj pred dvorcem so gremeli gromoviti slava-klici, poskočilo je sviralna godba, iz mladih grl se je točila v lepi večer melodiozna narodna pesem...

Roko v roki sta Budivoj in Slavica stala molče, uživajoč tiho blaženstvo, dokler se nista vrnila v dvorano Viljenice in Henrik.

Od onega večera je Slavica ljubila Budivoja z vsem žarom prve ljubezni. In to ljubezni tudi ni prikričevala; kamlu je izvedela zanjo Viljenica, izvedela mati Zorana, izvedel tudi Gotšalk. In nihče ni imel nič proti njej. Slavica se je že popolnoma vdanla in zatopila v misel, da bode prej ali slej, a enkrat zagotovo, bodriška kneginja. srečna žena ob strani ljubčnega Budivoja.

Na — pa je prišel oni usodni dan, ko je stopila z bodriškimi božjepotniki na Rujano in spoznala Kruta. Misel veselovska, ki jo je navdušeno širil svetovečnik Slavomir zlasti izza one božje poti, je dekle tako omanila, da se ni prav nič ustavljala od Slavomira sproženi misli o zakonski zvezi med knežinjo Viljenico in rujanjskim knezovičem Krutom. Ni se ji ustavljala kljub pekoči zavezi, da Krut, katerega je tudi ona že tedaj vzljubila, ne bode njen, in da sama najbrže nikdar ne bode bodriška kneginja — kako, če je Slavomir z vso silo delal in se potegoval za to, da Krut, kot soprog Viljenici, zasede bodriški prestol? Misel veselovska, ki se je gojila in dojila na domu njenega očeta Pluzona dan na dan bolj skrbno in vneto, je v njeni duši dan na dan bolj globoko izpodrivala podobo knezoviča Budivoja, v katerem je videla popolno dovršeno sliko njegovega očeta, nadkneza Gotšalka: gorečega kristjana, mladnega Slovence, prijatelja-klapčona Nemcem, dočim je v Krutu gledala vzor pravega, navdušenega Slovence. In zaopustila je, posebno če po Viljenici stvari, je prišlo tako daleč, da na

Budivoja sploh ni več marala misliti, v Krutu se pa smrtno zavezovala in ni ničesar bolj vroče želela, kakor da bi postala njegova. (Dalje prihodnjije).

Tudi Schwab želi mir.

Schwab, ki je v sedanjih vojni napravil največ municije in napravil več milijonov dobička, je rekel:

"Nekateri mislijo, da bo nesreča, ako pride mir: jaz pa mislim, da je to blagoslov in z veseljem ga bom pozdravil, ako pride. Toda mir mora biti tak, da ne bo več nevarnosti za novo vojno."

Brezplačen nasvet in pouč priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osepavjeni, oropani ali če so s njihovi alabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Zdrženih držav, kjer se oglašiti za državljan ako listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo dole priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, New York City.

230, 6th Ave., Room 1012. Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure svečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure svečer.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, ki ima izletno v Pittsburghu, ki ima izletno v Pittsburghu, ki ima izletno v Pittsburghu...

Bolezni mehurja, ki povzročijo boleline v kriku in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, odpravim s gotovostjo.

POZOR ROJAKI!

Mejznanstvo našlo na Benke laze, kakor tuc en meško brzo in budo. Od tega našla zvesto in klič tednih krasni brki in brda in nabodo opedelali in ostveli. Revmatizem, kretih ali trganje v rokah, vena in v kriku, v osemih dneh popolnoma odpravim, vose, opekline, bula, tura, krasne in grunte polne more kurje oca, czebilo v par dneh popolnoma odpravim. Kdor bi noda zdravila brez uspeha rabi mi pamtica za \$5.00. Pišite takoj pošto, ki na takol postien zastonj.

Krasni ženi KOLEDAR leto 1917 dobita ako pošlita 4 cente za ročajno.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Življenjepis

OCETA MOLLINGER POSLJE SE VAM ZASTONJ.

Ta slavni Duhovnik-Zdravnik je izpisal nad 80.000 zdravniških predpisov za bolne in slabotne ljudi. Zdravil je 320.000 trpečih ljudi. Njegov sveti spomin je potaščen v tisočih hišah.

Vsaka slovenska hiša bi morala imeti zgodovino O. Mollingerja iz Mt. Troy. Vsi Pittsburski časopisi pravijo, da je za sto let pretekli zdravniški svet. Kako je prišel v Ameriko, in kako je pomagal onim, ki so trpeli na pljučah, kako je zdravil ženske težkote, krvne bolečine, žolčni kamen in šenake, ki so potrebovali okrepčanje telesa, one, ki so jim živi pokvarjeni, ture, ki pokvarjajo lice in telo, kožne bolezni in želodčne težkote, onemogla in oslabele moške katar v glavi in v želodcu, praliv, kolcanje, zaprtost, bolezn na jetrih, padavice, trdnice. To vsa stari notri v knjigi, ki je vam poljubna zastonj. To knjigo z dekati o čudežnem delovanju Očeta Mollingerja pošljimo vsakemu posebnemu brez nikakih stroškov. Ako vas zanima, pošljite svojo ime in naslov in vam pošljemo knjigo takoj.

308 W. 12th St., Pittsburgh, Pa.

TO JE CENA ZDRAVILU, KATERO OZDRAVI REVMATIZEM.

Remo THE SPOON GOUT MEDICINE.

Bolečine protina, bolečine na straneh, bolečine v boku, ohromelost kosti in za vsako bolezen, ki je direktna posledica prehlada. To je edino uspešno zdravilo.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND, 2812 East 79th Street, CLEVELAND, O.

NAROČILNI LIST. S tem naročim ..... steklenice Remo Spoon Gout Medicine in priložim \$..... in ..... centov. Ime ..... Naslov .....

OGLAS. Tempotom naznanjam rojakom Slovence in bratom Hrvatom, da bom s prvim januarjem otvoril NOVO UREJENO BRIVNICO IN POOL ROOM v Mount Braddocku, Fayette Co., Pa. Priporočam se vsem za obilen obisk. Alojzij Žagar, Mount Braddock, Pa. (23-26-12)

Kje je JANEZ MAZI s svojo družino? Doma je iz Bločič pri Raketu in v Zdrženih državah biva že več let. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svojinu prijatelju, doma iz istega kraja. — Math. Intihar, Box 17, Dillton, Pa. (22-26-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega svaka FRANKA BUBNIČ. Doma je iz Poljan pri Podgradu na Primorskem. Bival je pred nekaj časa v državi Washington, a zdaj ne vem zanj. Prosim enjone rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se mi sam javi na naslov: John Uječić, Box 32, Oakmont, Pa. (22-26-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata LOUISA MERIAR. Doma je iz Strunice pri Postojni. Slišal sem, da se nahaja nekje v okolici New Yorka. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznani, ali naj se mi sam javi na naslov: John Meriar, Box 395, Verona, Pa. (22-26-12)

REŠIMO SLOVENSKEGA NAROD LAKOTE!

Ne igray se s svojim zdravjem.

Zdravje je splošno blagostanje. Ako se ne počutite dobro, nikar ne razpustljajte svojega zdravja s tem, da bi pili alkoholne grenčice, ker te le oslabe kri in ohrome bolj ali manj krvne celice. Kri je ona moč, ki da življenje. Preteka se po žilah in donasa hrano vsakemu delu v telesu. Obenem pa odvaža vse slabe tvarine in uniči vse škodljive bakterije. Torej treba se je čuvati pred vsem, ki slabi krvne celice. Le močne in čvrste krvne grenčice zamorejo upravljati pravo hranjenje in braniti pred posledicami. "Čisto naravno vino ne škoduje, pač pa okrepi živčni sistem, kateri izvršuje v telesu vse najtežje napore", pravi Dr. Arman Gautier, član francoskega instituta in ta izjava je bila pred kratkim čitana na medicinski akademiji v Parizu. To je torej vzrok, zakaj rabi le

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To neprekosljivo zdravilo je narejeno iz raznih grenkih zelišč, bilk in skorij, ki so velikih zdravilnih vrednosti in čiste, ter iz čiste-ga naravnega rdečega vina. Prosto vseh kemikalij ali strupov. Povspehi redno odstranjenje, oživi organe in okrepča živce. Ozdravi:

- ZAPRTJE, KOLCANJE, BRUHANJE, GLAVOBOL, NERVOZNOST, OSLABELOST KEVI, POMANJKANJE ENERGIJE, SPOLENO OSLABELOST IN DR.

Delaje hitro in gotovo. Izogibajte se cenih ponaredh ker s tem se le troši denar! Naš princip je, da ga priredimo dobro kolikor le mogoče, in cena — ako upoštevate visoke cene vseh primesi posebno vina — ga priporoča:

\$1.00. V vseh lekarnah.

V zadnjem času se pojavljajo razni nevarni gostje, posebno revmatizem in nevralgija. Ali veste kako se jih obrani? Najbolje je, ako rabite TRINERJEV LIMENT. To močno zdravilo je zelo priporočljivo, ako imate okorel vrat, spahnenje, prič, otekline itd.

Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c. Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, vzemite TRINER'S COUGH SEDATIVE. Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c.

JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist, 1333-1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

RENE MAUPERIN.

ROMAN.

Spisal J. GONCOURT. Za G. N. pridedil J. T.

(Nadaljevanje).

— Že četrta na enajst — je rekla gospa Davaranda. — Če takoj ne gremo na kolodvor, bomo zamudili vlak. — Rene, prosim te, prinesi moj klobuk.

Vsi so vstali. — Jaz vas bom spremljal — je rekel Denoysel. — Se bom že vsaj nazvil nekoliko svežega zraka.

Prva sta odšla Reverhon in Baruse, za njima družina Davaranda in sledujoči mladi Mauperin in Denoysel.

— Zakaj ne greš spat? — je vprašal Denoysel Henrika. — Saj bi šel lahko jutri v Pariz.

— Ne, — je odvrnil Henrik Mauperin — nočem. — Preveč dela imam jutri.

— No, napravi kakor veš in znaš. — Ti, Denoysel, meni se zdi, da je cela stvar končana.

— Da, tudi meni se zdi. — Moja sestra se je danes norčevala, dragi prijatelj, toda jaz sem trdno uverjen, da ji ne zameriš. — Ti imaš nanjo nek mogočen upliv.

— Dovolj, — ga je prekinil Denoysel in močnejše potegnil dim iz debele smodke. — Dovolj, da ti bom nekaj povedal. — Gotovo si že sam izprevidel, da je tvoja sestra že precej odrasla. — In ni več daleč čas, ko se bo morala poročiti. — In na ta trenutek se je treba pripraviti.

— Saj sem ti že prej rekel, ljubi Denoysel, da imaš ti nanjo veli kupliv. — Svetuj ji, pojasni ji. — Jaz vem, da te bo ubogala.

Denoysel je bil sin Mauperinovega prijatelja. — Stari Mauperin in Denoyselov oče, sta bila skupaj v vojni, skupaj sta se vrnila v jetništvo. — Po vrnitvi v Francijo je Mauperin izgubil tega svojega prijatelja. — Na smrtni postelji ga je prosil, naj skrbi za njegovega sina in ga je postavil za varuha svojemu otroku. — Ko je bil deček v šoli, je vedno prihajal v Morimond na počitnice in je sledujoči postal član Mauperinove družine. — Mauperinovi otrokom ni bil samo prijatelj, ampak kot nekak starejši brat. — Umevno je, da je imel malo Rene najraje.

— Moja sestra — je nadaljeval Henrik — je že marsikdaj napravila kako neumnost, toda take pa še ne kot novej zvečer. — Jaz vem, da se bo cela stvar izvedela. — Ta mladenič bi bil kot naša zanj. — V vseh ozirih je pošten in pri tem tudi bogat.

— Misliš — je odvrnil Denoysel. — Vrjemi, da mi je bilo skoraj žal tvoje sestre. — In ravno zato sem se tako obnašal napram njej. — Tega mladeniča je sama zunanost, duše nima pa nobene. — Mož za tvojo sestro? — On? — Kako zlodja moreš zahtevati, da bi jo on pojmlil in razumel? — On ne bo nikdar spoznal njenega dobrega srca, njene plemenitosti, on ne bo znal nikdar prav soditi njene razposajenosti. — Veliko boljše stori, če vzame koga drugega.

— Hitro, Henrik — je zaupil Davaranda s postaje. — Jaz imam ze listek...

5.

Polnoči je bilo. — Mauperin in njegova žena je sta bila že v svoji sobi.

Ko sta legla v posteljo, je rekla žena:

— Louis!

— Kaj pa je? — je vprašal Mauperin čemerno.

— Ali že spiš?

— Ne, ne spim. — Kaj pa je?

— Nič, nič. — Hotela sem ti samo povedati, da se je Rene no- eoj zelo nerodno obnašala. — Ali si oparil?

— Ne, nisem opazil. — Sem imel dosti drugega dela.

— Čudno, čudno, tega ne razumem. — Toraj ti ni res ničesar povedala. — Ali ne veš? — Vaše skrivnosti so me že tako daleč pri- vedle. — Tebi vse poveda. — Vrjameš, da sem zelo srečna, ker ni- sem ljubosumna.

Mauperin ni odgovoril.

— Gotovo spiš? — se je jezila gospa Mauperin.

— Saj sem ti že povedal, da ne spim.

— Ali res ne razumeš tega? — To bi te moralo na vsak način zanimati. — Taka poroka, taka poroka! — Vse je končano, vse se je izjalovilo. — Henrik je že govoril z menoj o tem. — Mladeniču ne ugaja.

— No, če ne bo nič s to poroko, pa nič ne bo! — Jaz ne morem pomagati — je zagodrnjal Mauperin. — Saj ni samo Reverhon na svetu. — Še sto ali pa še več snubecev bo imela, samo če se ji bo po- ljubilo.

— Rene ima velike napake... velike napake. — Trdne volje in velike vstrajnosti bo treba, če se jih bo hotela iznebiti. — Če je sama, se že nekako izhaja, v družbi se pa nikakor ne zna obnašati.

— To je korajžno dekle — se je nasmehnil Mauperin. — Ti- kih je malo.

— Pomisli, kako lahko sva poročila Henrijeto. — S to je pa križ, velik križ.

Gospod Mauperin je segel na nočno omarico in začel zvijati ci- gareto.

— Sicer je pa to njena star. — Bo že videla, ko bo stara kakih trideset let, tedaj je nikdo več ne bo maral.

Ker ji ni odgovoril, je nadaljevala z nekoliko tišjim glasom:

— Zdaj se pogovoriva pa še o sinu.

Meščanje, pa najsibodo nižjega ali višjega stanu, gojijo neka- ko posebno ljubezen do svojih otrok. — Posebno matere imajo rade svoje sinove. — To že ni več ljubezen, ampak nekaka slabost. — Ma- tere vidijo v svojih sinovih same angelje in jim slikajo v mislih kras- no bodočnost.

In gospa Mauperin je bila taka mati. Sin ji ni bil navaden člo- vek, pač pa nekak polbog, katerega je častila in oboževala.

Ko ga je bilo treba dati v šolo, je mati s solzami v očeh prosila svojega moža, da naj preskrbi sinu domačega učitelja, samo da bi bil vedno pri njej. — Toda Mauperin je bil neizprosčen. — V gimnaziji je bil sedem let, in mati ga je skoraj vsak drugi dan obiskala.

Sin jo je poljubljil in slastno pojedel, če mu je prinesla kak pr- grizek. — To je materi čisto zadostovalo. Najbolj se je bala za nje- govo zdravje.

Sin je dorastel in je zapustil gimnazijo.

Njena največja želja je bila tega oboževanega sina oženiti, do bro oženiti.

— Ali veš, koliko je star najin sin?

— Henrik? — Henri mora biti že precej star. — Kaj ne, da je bil rojen leta 1826?

— Da, 12. julija leta 1826.

— N, potem je star devetindvajset let. — Preštej in računaj...

Da, devetindvajset let.

— Zakaj pa nič ne skrbiš za njegovo bodočnost? — Zakaj samo

praviš: — Devetindvajset let je star. — Ali nisi še nikdar premišlje- val, katero bi izbral za ženo? — Ne, ti še nikoli. — Saj se tudi za po- roko svoje najstarejše hčere nisi veliko brigal. — Jaz sem dobila Henrijeto moža, dobrega moža, gospoda Davaranda. — Moj Bog kakšni ste, kakšni ste!

Mauperin ni odgovoril. — Žena je ugasnila luč in zaspala. (Dalje prihodnjije).

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popraviljam po najnižjih cenah, a de- lo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor- šno kdo zahteva, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Denarne pošiljkatve za ujet- nike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodni- kom, prijateljem in znancem, ka- teri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, ka- dar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov. Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na tem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1917

se dobi pri sledečih zastop- niki:

Anton Hren, Steelton, Pa.
Anton Osolnik, Luzerne, Pa.
Jos. Peterel, Willock, Pa.
Frank Jakše, 112 Marchant St., Ambridge, Pa.
Frank Novak, Greensburg, Pa.
L. Hribar, Bessemer, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
Frank Demšar, Manor, Pa.
J. Polanc, 409 Ohio St., John- stown, Pa.

Anton Valentinčič Farrell, Pa.
Frank Gabrenja, Johnstown, Pa.
N. R. Jakopich, 1037 Peralta St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Ignac Magister, Pittsburgh, Pa.
Matt. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

J. Jovan, West Newton, Pa.
Jos. Skerlj, Turtle Creek, Pa.
Anton Jerina, Claridge, Pa.
Mat. Kamin, Forest City, Pa.
Frank Trebetz, Export, Pa.
Vide Rovaneč, Conemaugh, Pa.
Podružnica Frank Sakser, Cle- vland, O.

J. Resnik, Cleveland, O.
Chas. Karlinger, Cleveland, O.
L. Balant, 1777 E. 29th St., Lo- rain, O.
J. Kumse, 1735 E. 33rd St., Lo- rain, O.

Matt. Slapnik, Collinwood, O.
Ant. Kikel, 1116 Franklin Ave., Youngstown, O.
Frank Hočvar, Bridgeport, O.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
John Stampfel, 827 Indiana Ave. Sheboygan, Wis.

Aug. Kollander, 575 Reed St., Milwaukee, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Mat. Ogrin, 1436 Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Fr. Petkovšek, Waukegan, Ill.
Frank Bambich, 1107 1/2 N. Hi- ckory Ave., Joliet, Ill.
F. Cherne, So. Chicago, Ill.
Fran Jurjovec, Chicago, Ill.
J. B. Verbič, Aurora, Ill.
Frank Skrabec, Stockyard St., Denver, Colo.

Peter Chulig, Pueblo, Colo.
Frank Janeš, Pueblo, Colo.
John Germ, Pueblo, Colo.
Mike Pencil, Ringo, Kans.
Frank Režinik, Cherokee, Kans.
Rok Firm, Frontenac, Kans.
Frank Gregorka, Little Falls, N. Y.
Karl Strniša, Gowanda, N. Y.
Louis Perushek, Ely, Minn.
Geo. Kotze, Eveleth, Minn.
Louis Vesel, Gilbert, Minn.
M. Grabrijan, St. Louis, Mo.
A. Rudman, Indianapolis, Ind.
L. Bolskar, Clinton, Ind.
Fr. Vodopivec, Kitzmiller, Md.
Gregor Zobeč, Klein, Mont.
Anton Justin, Rock Springs, Wyo.
Jakob Laushin, 706 Kansas St., San Francisco, Cal.
Gregor Porenta, Black Diamond, Wash.

IZUME SE IŠČE.

Čitajte moj oglas v petkovi iz- daji tega lista.

A. M. Wilson, 309 Victor Building, Washington, D. C.

Dr. LORENZ,

specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govore- či specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulico. Uračne ure: dnevno od 9. do- polodne do 8. ure zvečer. V pet- kih od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

Slavni Duhovnik Zdravnik

Oče Mollinger, od Cerkev Presvet- lega Srca Jezusovega, Mt. Trop, Pittsburgh, Pa. je bil velik učenjak On se je učil po največjih medicinskih fakultetah na evropskih vseučiliščih predno je bil posvečen za duhovnika. Njegova slava se je razširila, ker so in najizvrstnejši zdravnik v Ameriki. Časopisi govorili o čudapolnih sluča- jih, ko je on ozdravil ljudi. Na deset tisoč ljudi je prihajalo v enem samem dnevu k njemu na obisk. Oče Mol- linger je imel posebna zdravila za plučne bolezni, revmatizme, krvne slabosti, bolezni na obistih, ženske težkoče, za oslabelost in občeno- glost, za suhe ljudi in za ljudi, ki so preveč debeli. On je imel zdravila za katar, ture, proliv, žolčni kamen, bolezni na jetrih in v želodcu in sen- sko nadubo mrzlico. Ako ste bolni, ali pa ako znanec Vaš je bolan, pišite po knjigo, ki popisuje življenjepis tega čudotvornega starega duhovni- ka. NE POŠILJTE NIKAKSGA POŠILJTE LE SVOJE IME. Pišite na

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

Sadno žganje.

Trdi se, da se v tej deželi ne more dobiti sadno žganje enako onemu, ki se ga dobi doma pri kmetu; sadje nima enakega oku- sa; ljudje ne znajo kuhati itd. Le resnice pa nobeden ne pove, da tako imenovano sadno žganje v Ameriki še sadja nikdar ni videlo.

Kako so gornje trditve neresni- čne se bodele najlažje prepriča- li ako naročite zdaj sadjevec. do- kler se ga še dobi. Prepričali se bode, da se kuha v tej deželi vsaj tako fini sadjevec, kot si ga kdaj pokusil doma. Državni dav- čni urad je vsakemu na razpolago, da izve, da je spodaj oglašeno lla- go iz čistega sadja.

Jabolčnik, Tropinjevec, Persi- mon, vse vrste po \$3.50 galona. Pravi sadjevec se priporoča kot zdravilo v mnogih boleznih.

Ako pijete vino, potem povem, da se v Missouri dobi dobra na- ravna vina, kot nikjer boljše. Mnogo rojakov je, ki so stalni na- ročniki zadnjih 6 let.

CENE VINU SO SLEDEČE:

Claret ali Concord oba rdeča... 55c. Elvira, rdečo... 65c. Ives, rdečo... 70c. Riesling, belo... 75c.

Sod 50 galon damo zastoj, ma- njši sod je treba plačati.

Vsa naročila pošljite na: FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Dr. Mactarjev PAIN-EXPELLER za revmatične boleti se, obrabljen in nagn- čnost blagov in mi-...

Prisni prihaja v svojo, kot je na- likan tukaj. Odklonite vse za- voje, ki niso zape- čateni s Anchor varstveno znam- ko. — 35 in 60 centov v lekarnah ali na ravnot od

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO. 74-99 Washington St New York, N. Y.

Novo! Za Božične praznike. Novo!

Imam v zalogi možke ure s tremi pokrovi. Nekaj novega: Green gold izdelka in white- gold izdelka, garantirane za 20 let. S 7 kamni Elgin kolesje \$10.50. 15 kamnov Elgin kolesje \$20.00.

To so najkrasnejše ure, kar ste jih še kdaj videli. Velika zaloga Columbia gram- fonov, in Columbia slovenskih plošč, ki igrajo na obe strani.

Pišite po centk, pošljem ga brezplačno; tiskan je v slovenskem jeziku. Kupite blago od svojega rojaka, dobite ga ceneje in boljše kot pa od tujca.

Se priporoča, IVAN PAJK, Conemaugh, Pa.

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.